

Střípky z velké Číny

ČINA JE VELIKÁ – „ČUNG-KUO TÁ“, ZNÍ MI JEŠTĚ V UŠÍCH PŘI VZPOMÍNCE NA DOJMY Z MÉ PRVNÍ NÁVŠTĚVY DÁLNEHO VÝCHODU. KDYŽ ČECH PŘIJEDE DO ČÍNY, ZAŽIJE (MNOHDY POPRVÉ V ŽIVOTĚ) POCIT POKORY. VELIKOST, ROZLEHLOST, MNOŽSTVÍ A PESTROST VŠEHO, CO ZDE VIDÍTE, Z VÁS JAKO KOUZELNÝM PROUTKEM VE VLASTNÍCH OČÍCH UČINÍ MRŇAVÉ MRAVENEČKY, JEJICHŽ VČEREJŠÍ NABUBŘELÉ EGO, POKUD NEZEMŘELO JIŽ NA LETIŠTI, NÁHLE TVÁŘÍ V TVÁŘ ČÍNSKÉ REALITĚ ZČISTAJASNA BLEDNE A MIZÍ JAKO PÁRA NAD HRNKEM ČAJE. A TO JE POUZE ZAČÁTEK VELKÉ CESTY, KTEROU VÁM POBYT V TÉTO NEJVĚŠÍ DODNES ŽIJÍCÍ A VYVÍJEJÍCÍ SE STAROVĚKÉ KULTUŘE NABÍZÍ. POJĎME SE SPOLEČNĚ POOHLÉDNOUT, JAK TO S TOU ZÁHADNOU, VELIKOU A HOUŽEVNATOU ČÍNSKOU CIVILIZACÍ VLASTNĚ JE.

Peking – hlavní město Číny

Začneme, kde jinde, než v Pekingu. Ten zažívá v posledních letech období převratných změn a modernizace. Část staré tradiční zástavby v centru se zachovala pro turisty jako chráněná oblast, kde není dovoleno provádět libovolné úpravy domů, zbytek se mění v moderní velkoměsto mrakodrapů. Ale pozor, v Číně zůstává všechno „čínské“.

Číňané – lid relaxující

Tak například. Dokážete si představit, že půjdete odpoledne unavení z práce v saku (ženy v kostýmku) s diplomatkou

v ruce. Cestou na ulici narazíte na posilovací stroje a cvičební nářadí. Sako odložíte vedle diplomatky na lavičku, odcvícíte si svoji pravidelnou sestavu, obléknete sáčko a s úsměvem a načerpanou energií pokračujete domů? V Pekingu běžný obrázek. Všude na ulici, kde je jen kousek volného místa, se ráno i večer cvičí, a to všechny věkové kategorie. Navíc čínská vláda financuje budování zvláštních ploch na cvičení z peněz vydělaných na loteriích. Také obliba městských parků, budovaných za účelem relaxace, je nesporná. Nejde jen o pozlátko sloužící jako lákadlo pro turisty, ale především

perfektně udržované a plně funkční oddechové zóny v tomto velkoměstě. A protože většina Číňanů nemá neděli jako nepracovní den, a vzhledem k jejich počtu má každý den v týdnu volno jiný podnik, jsou parky permanentně naplněny odpočívajícími, nebo lépe řečeno aktivně relaxujícími lidmi.

Co všechno lze v pekingském parku vidět? Cvičence taiči a čchi-kungu, tanečníky tanga i vějířových tanců, tradiční bojové umění wušu i moderní rekreační sporty, umělce, kteří píší vodou na dlažbu kaligrafické verše, hudebníky, zpěváky, hráče šachů, karet i domina a spoustu, opravdu spoustu lidí. Proplétají se mezi sebou navzájem, projíždějí se na lodičkách, leží na trávě či na lavičkách, povídají si spolu a z plastových termosek popíjejí zelený čaj. Vypadá to, že jejich smyslem života je relaxovat. Ale nemylte se. Jsou velmi pracovití a houževnatí, jinak by nemohl Peking tak rychle měnit svůj vzhled a ke škodě budoucích turistů tím poněkud ztrácet starou tvář Asie.

Číňané – lid pracující

Mnoho služeb, masáže, kadeřnictví a další poskytují Číňané nejen levně, ale především s jím vlastní precizností často přímo na ulici. Čínskou zručnost je možné obdivovat i v mnoha řemeslných dílnách. Stále víc je jich přeměněno v obchody, kde je lidská práce

využita k upoutání pozornosti. To však nic nemění na skutečnosti, že je hodna obdivu. A samozřejmě také tolik obdivovaná čínská kuchyně. V přípravě pokrmů jsou Číňané nepřekonatelnými kouzelníky, ať si vyberete z jídelničky cokoli, máte jistotu, že vám bude chutnat.

Čínská zeď

Mentalita Číňanů, po staletí vštěpovaná konfuciánská disciplína, pracovitost a houževnatost, jsou zhmotněny v monstrózním díle známém po celém světě. Proslulá Dlouhá zeď Čchang-čcheng táhnoucí se nepřístupnými horami, pouští i hustými lesy se již z velké části rozpadá a svému původnímu účelu neslou-

ží. Ale šedesát pět kilometrů od Pekingu je u vesnice Pa-ta-ling úsek zrekonstruovaný do původní podoby, posetý stánky a prodavači suvenýrů. Lidská řeka korzujících návštěvníků vytváří iluzi obrovského pestrobarevného hada. Kolik superlativů již bylo o této stavbě napsáno, ale žádná kniha nedokáže zprostředkovat dojmy z této „největší lidské stavby“ či „největšího hřbitova světa“. Něco takového mohli postavit opravdu jenom Číňané, napadne každého cizince.

Samotná zeď s dvaceti pěti tisíci strážnými věžemi pro vojenské posádky nesloužila jenom

až devět tisíc) kilometrů stavby vytvářené přes dva tisíce let s obrovskými ztrátami na životech se sice na mnohých místech rozpadá, ale pro dnešní Číňany je stále symbolem velikosti a nezničitelnosti jejich země, síly a vytrvalosti národa. Zdůrazněme její obrannou funkci, která naznačuje, že Číňané nikdy v historii, na rozdíl od Evropanů, neměli zvláštní potřebu expandovat ze své říše středu. Dokonce ani novodobé obsazení Tibetu nevnímají Číňané jako výsledek své snad domnělé dobyvačnosti, nýbrž živé touhy po návratu a znovusjednocení bratrských krajín (Tibet byl pod nadvládou či ve vztahu s Čínou v podstatě až do 19. století).

i moderní Čína zůstává stále záhadnou. Jak mohou například auta, kola, mopedy, autobusy i chodci najednou vyrážet do křižovatky a přitom se nesrazit? Jak může věda, víra a filozofie jít ruku v ruce? Jak může vetřák (či stařenka) tančit na veřejnosti, aniž by sklídl pozornost kolemjdoucích? Jak mohou lidé v 21. století používat ještě obrázkové písmo? Jak vůbec mohou továrny pracovat bez přechodu na letní čas? Jak mohou lidé všech profesí a bez ohledu na věk či postavení být schopni usnout kdykoliv a kdekoliv? Jak mohou lidé žít ve zdraví bez fluóru, mléčných výrobků a krémů na opalování? To je jen několik

jako ochranný val, ale i jako dopravní tepna a komunikační kanál. Zprávy o pohybu útočníků se předávaly z věže na věž kouřovými signály a z jednoho konce zdi na druhý prý šla zpráva pouhý jeden den. Až do vynálezu telegrafu byla tato rychlost předávání zpráv nepřekonatelná. Šest tisíc (podle nejnovějších vykopávek

Kořeny čínské povahy

Nejen kultura a umění, ale celková povaha a charakter tohoto velkého národa jsou ovlivněny čínským světonázorem vycházejícím z taoistických, konfuciánských a buddhistických učeních, která nám Evropanům zůstávají stále dosti vzdálená. Proto v našich očích

z mnoha hádanek, které si lze nejlépe zodpovědět snad právě a pouze v Číně.

Autor je prezidentem České asociace taijiqvan
www.taiji-quan.cz